

Hoogheemraadschap van
Delfland

Aan de leden van de verenigde vergadering

ONS KENMERK
1220095
DATUM D&H VERGADERING
13 oktober 2015
DELFT

ONDERWERP Voortgang Valorisatieprogramma Deltatechnologie en Water

Geachte leden,

1. Inleiding

Het College van Dijkgraaf en Hoogheemraden van Delfland heeft op 22 november 2011 ingestemd met deelname aan het Valorisatieprogramma Deltatechnologie en Water (VP). Delfland vervult een partnerrol binnen een brede samenwerking tussen bedrijven, overheden en kennisinstellingen. Om haar rol als launching customer en eigenaar van een experimenteerruimte te kunnen vervullen is Delfland een samenwerkingsovereenkomst aangegaan. Om een optimaal resultaat te bereiken is aansluiting en afstemming gezocht met andere bestaande samenwerkingsverbanden in de regio Delft-Rotterdam-Drechtsteden. Alle partijen hebben middelen — in de vorm van geld (cash) en/of een bijdrage „in kind“ (in uren) — als cofinanciering beschikbaar gesteld. In deze notitie wordt het college geïnformeerd over de voortgang in het behalen van de doelen die Delfland met deelname beoogd te behalen.

2. Doelen

Met realisatie van het valorisatieprogramma wordt getracht om de keten „van kennis naar kassa“ in een groter verband beter te laten functioneren. De partijen die binnen het programma de samenwerking zijn aangegaan hebben 'het realiseren van onderling afgestemde innovatieve en experimentele projecten en producten op het gebied van water- en deltatetechnologie' als gemeenschappelijk doel. Tegelijk richt het programma zich op de optimalisering van de regionale samenwerking (clustervorming) om door groei van het aantal bedrijven (technostarters) de groei van regionale werkgelegenheid en versterking van de concurrentiekracht te stimuleren. Het programma richt zich zodoende op het bevorderen, aanjagen en verstevigen van de valorisatieketen (innoveren-experimenteren-implementeren-etaleren-exporteren) in de watersector.

Hiervan afgeleide doelstellingen waren als volgt geformuleerd:

1. Het creëren van innovatieve showcases waarin Zuid-Hollandse kennis op het gebied van waterbouw, waterbeheer en deltatetechnologie wordt vertaald naar concrete toepassingen;
2. Het valorisatieproces inzichtelijk en zichtbaar maken via proeftuinen en experimenteelgebieden. In de proeftuinen krijgen de innovators de kans om hun producten te testen en demonstreren. Het is belangrijk om innovaties in een praktijkomgeving te testen en ondernemers de kans te bieden innovaties door te ontwikkelen en te verbeteren op basis van praktijkcases. Op de proeftuinen wordt nadrukkelijk de gezamenlijke ambitie van de publieke, private en kennisinstellingen zichtbaar, doordat de partijen op de proeftuinen samen optrekken. Het tweede doel van de proeftuinen is het centraal demonstreren van de voorhanden zijnde oplossingen voor een thema. Het demonstreren van de innovaties is belangrijk, zeker in de conservatieve watersector. Door de innovaties in de praktijkomgeving te demonstreren ontstaat draagvlak en acceptatie door launching customers en overheden. Delfland fungeert in dit programma als experimenteelgebied. Daarnaast versterkt het karakter van de proeftuinen het algehele cluster.

Door op een klein gebiedsniveau een brede range aan innovaties te presenteren, wordt het thema versterkt en ontstaat collectieve aandacht voor het thema. Dit blijkt ook uit de grote internationale aandacht voor de proeftuinen. De thema's waarop het programma proeftuinen ontwikkelt, is in de gehele breedte van het deltacluster; drijvend bouwen, Digitale Delta, klimaat-adaptieve stad en hoogwaterbescherming;

3. Vergroten van het exportpotentieel in de water- en deltasector via het presenteren van ontwikkelde showcases aan internationale delegaties;
4. Het stimuleren, creëren en ondersteunen van water- en deltatechnologische technostarters;
5. Vergroten van de in- en uitstroom bij water- en deltatechnologische opleidingen;
6. Het vergroten van de samenwerking en versterken van de netwerken op het gebied van Water- en Deltatechnologie (clustervorming).

3. Toegevoegde waarde

Voor Delfland heeft het Valorisatieprogramma veel te bieden. De omgeving van Delfland veranderd in een hoog tempo, en daarmee de uitdagingen waar wij voor staan. Het gebied ontwikkelt zich internationaal tot een sterke metropoolregio waar water en ruimte elkaar vinden in de dagelijkse maatschappelijke drukte en de opgaven die voortkomen uit klimatologische veranderingen. In deze Metropoolregio vindt Delfland zich als waterschap in de stad, met nieuwe uitdagingen. Ondanks 726 jaar ervaring is de wereld veranderd en moet ook het gebied ook onder deze omstandigheden schoon, veilig en economisch sterk worden gehouden, tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. Louter traditionele oplossingen volstaan niet meer om doelstellingen ten aanzien van veiligheid, een schone toekomst, ruimte en kwaliteit te halen. Samen innoveren is daarom noodzakelijk.

De eigentijdse metropoolregio biedt uitkomst. De aanwezige gemeenten, waterschappen, kennisinstituten en bedrijvensclusters in haven en glastuinbouw biedt de metropoolregio grote potentie voor innovatie. Door het aanjagen van innovatie kan deze potentie ook worden verzilverd, kunnen start-ups met nieuwe high-tech oplossingen bloeien en kan hoogwaardige werkgelegenheid ontstaan. Het Valorisatieprogramma Deltatechnologie en Water helpt dit potentieel te ontginnen door de ontwikkeling van slimme oplossingen te stimuleren om de vaak tegenstrijdige belangen van ruimte en water, van economie en milieu te verenigen.

4. Stand van zaken

Na de start in 2011 heeft het Valorisatieprogramma Deltatechnologie en Water zich ontwikkeld tot een instituut dat in deze regio een indrukwekkend aantal start-ups, showcases en proeftuinen voortgebracht.

Hoogtepunten

In het oog springende showcases, proeftuinen en experimenteergebieden die met hulp van het programma tot stand kwamen zijn legio. Voorbeelden die ook voor Delfland relevant zijn, zijn onder meer het Aqua Doc, Flood Proof Holland en het symposium rondom de proeftuin Fysieke Digitale Delta van Delfland.

Het Aqua Dock, een complex in de Rotterdamse Dokhaven, is een proeftuin voor innovaties in en op het water. Ondernemers en het regionale onderwijs tonen veel belangstelling voor de waterkavels waar kleinschalige productie van drijvende objecten, slimme energiewinning en experimenten op het gebied van waterbouw mogelijk zijn. Het is in mei 2015 officieel opengesteld. Eén van zijn projecten in het Dock is het Waterlab, een groot demonstratiebassin dat studenten van de Hogeschool Rotterdam hebben ontwikkeld. Ook de demonstratiesite voor tijdelijke waterkeringen 'Flood Proof Holland', vraagt nationaal én internationaal de aandacht. Delegaties uit de hele wereld (o.a. Italië, Mozambique, Taiwan, Vietnam, Indonesië, België) bezoeken demonstraties waaraan ook de Delftse Hoogleraren hun medewerking verlenen.

Sinds vrijdag 28 augustus 2015 wordt bij de tomatenteler Prominent in 's-Gravenzande het opvangen regenwater van vier tuinders – met in totaal 27 hectare kasdek – ondergronds opgeslagen. Deze vernieuwende manier van zoetwateropslag kan mogelijk een bijdrage leveren aan het voorkomen van zoetwater tekorten. Een belangrijke ontwikkeling in de realisatie van de showcase Waterbuffer.

Ook de ecologische waterkwaliteit maakt onderdeel uit van het programma. Zo wordt er binnen het programma ook onderzoek gedaan naar de effecten op waterkwaliteit bij drijvend bouwen. Dit is kennis die in stedelijke ontwikkeling steeds relevanter wordt. Ook omdat verwacht wordt dat drijvend bouwen toegepast gaat worden en het behoud van de waterkwaliteit hierbij een belangrijke factor is.

Het innovatieve project Dynamische waterberging in gietwaterbasins wordt ook ondersteund door het Valorisatieprogramma. Het project behelst een nieuwe manier van samenwerken tussen het hoogheemraadschap, gemeente en tuinbouwbedrijfsleven, waarin de tuinder zelf beslist of hij gietwater uit het waterbassin weg laat lopen om meer ruimte te creëren voor de te verwachten neerslag. Zo wordt een bijdrage geleverd om wateroverlast tegen te gaan.

Ook de ontwikkeling van de Smart Polder, waarbij energie uit water wordt hergebruikt, wordt door het programma ondersteund. Deze is op dit moment nog bij Delfland in ontwikkeling.

Via diverse initiatieven maakten en maken scholieren van het basis en voortgezet onderwijs kennis met delta thematiek en doen vele studenten praktijkervaring op via stages en andere opdrachten. Waarmee VPdelta direct bijdraagt aan de human capital opgave waar onze sector voor staat.

5. Vooruitblik

Het Valorisatieprogramma Deltatechnologie en Water heeft in 2015 haar eerste fase succesvol afgerond. In deze fase zijn de door haar gestelde doelen ruimschoots behaald. De verkregen EFRO-subsidie en door de partners versterkte cofinanciering heeft een cruciale bijdrage geleverd bij de totstandkoming van de nodige innovaties en proeftuinen.

Inmiddels heeft Valorisatieprogramma Deltatechnologie en Water voor de tweede realisatiefase van het programma met succes een nieuwe EFRO-subsidie¹ aangevraagd. Dit heeft tot gevolg dat het programma de volgende vier jaren zal worden gecontinueerd. Ook Delfland zal hierin zijn rol als Launching Customer en kennisvrager- en drager invullen. Hiertoe ondersteunt Delfland het programma met een maximum bijdrage van € 320.000,² (exclusief BTW) voor de doorlooptijd van het project³ onder de noemer '*Proeftuin Delta Innovaties Zuid-Holland*'. De beoogde middelen zijn hiertoe voorzien.

Hoogachtend,
Dijkgraaf en Hoogheemraden van Delfland,
de Secretaris, loco

drs. P.J.R. Baeten

de Dijkgraaf,

mr. M.A.P. van Haersma Buma

¹ Europees Fonds voor de Ruimtelijke Ontwikkeling (EFRO)

² Dit bedrag is gebaseerd op 4 x €80.000 exclusief BTW

³ Startdatum 1 januari 2016, einddatum 31 december 2019